

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län****Datum:** 2003-03-31**Områdesnummer:** NRO 20 025**Områdesnamn:** Vikukölarna**Kommun:** Malung (2023)**Kartblad:** 13DSO**Area:** 1613 ha totalt, varav 1588 ha land och 25 ha vatten**Naturgeografisk region:** 32 a Norra Norrlands barrskogsområden och bergkullsslätter.**Landskapsformer:** Bergkullslätt.**Riksvärde:**

Myrkomplex	Sluttande mosse
	Soligent kärr
	Mosse av nordlig typ
	Sträng-flarkkärr
	Topogent kärr

Värdeomdöme: Vikukölarna utgörs av ett stort, morfologiskt intressant myrkomplex. Sluttande mosse, soligent kärr, mosse av nordlig typ, sträng-flarkkärr och topogent kärr kan nämnas bland ingående myrtyper. Området är representativt för västra Dalarna och i våtmarksinventeringen klassat som klass I.

Huvudkriterier: A, B**Stödkriterier:** Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet

Förutsättningar för bevarande: Värdet kan påverkas negativt av olika slags exploatering, vägbyggnad, ej naturanpassat skogsbruk, skogsgödsling, körning med terrängfordon.

Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzon bör ej utföras.

Säkerställande: Saknas

Områdets huvuddrag: Vikukölarna ligger ett par mil sydväst om Malung, inte långt från gränsen till Värmland. Området består av ett stort myrkomplex, vilket

når ca 490 meters höjd och är beläget på de nederbördsrika sluttningarna längs Husåsens bägge sidor. Västra Vikukölen är en avlång konvex myr med kraftiga sluttningar åt både norr och söder, det centrala myrkrönet fungerar som vattendelare. Detta myrparti gör ett storslaget intryck, så man här kan uppleva den ovanliga synen att horisonten bildas av kärr. Myrarna domineras helt av sluttande, artfattiga mjukmattekärr. Att klassa denna myrtyp som mosse eller kärr är svårt, då artsammansättningen i stort är densamma. Strängar och öar av hjortronmossetyp är vanliga på myren och sluter sig mot sidorna till renare rismossar och även tallrismossar. Dessa myrpartier söder om Rothåbäcken dräneras dels till Rothån i väster dels till Kölan i söder och hör på detta sätt både till Dalälvens och Klarälvens vattensystem. Ofta är dräneringen ganska diffus. I norr samlar sig dock vattnet i flarkrika lösbottensystem i drågen. På liknande sätt samlar det sig i strängrika kärrsystem i en stor svacka mot söder och Gåstjärnen. På myrens planare partier utbreder sig vidsträckta lösbottnar med rismosseinslag.

Norr om Rothåbäcken är landskapet mer uppsplittrat av fastmarksholmar och myrarna är av annorlunda typ. Myrvariationen är större och fastmattekärr omväxlar med rismossar. Inslaget av tall på myren och på små fastmarksholmar är stort. Rismossar av olika typer uppträder här – ljungtyp, hjortrontyp och lösbottenrika mossar med gölinslag. Längs den lilla Högmyrbäcken uppträder lösbottendråg.

Omgivande skogsmarker utgörs av tallskogar med en ofta fuktig typ med glidande övergångar mot mossen. En relativt stor del av dessa har avverkats, liksom några skogsholmar. Myrkomplexet är helt opåverkat av dikningar.

Berggrunden utgörs av Värmlandsgranit. Moränen är grusig-sandig, med en svagt drumlinartad topografi.

Myrarna har en variationsrik morfologi och domineras av artfattiga mjuk- och fastmattekärr samt rismossar. Ofta genomsätts mossarna av talrika dråg. Vegetationen i området är i huvudsak fattig. Vissa mossepartier är bevuxna med tall. I området förekommer även blandmyrar och stora flarkkomplex. Myrarnas fågelliv är relativt rikt.

Anmärkning: VMI-id: 13D1F01, 13D2F02. Myrarna är orörda förutom mindre väg och reglering av gränsande sjö.

Referenser:

- Bratt, L, Rafstedt, T, 1990: *Våtmarker i Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1990:2.
- Forslund, M, Kolmodin, U, Svenson, S-Å, 1982: *Skyddsvärda fågelmyrar i Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1982:4.
- Rynéus, T, (o medarb.), 1988: *Naturvårdsprogram för Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1988:1.
- Sjörs, H, (o medarb.), 1973: *Skyddsvärda myrar i Kopparbergs län*. Växtekologiska studier 3.
- Svenson, S-Å, 1984: *Översiktlig naturinventering för Malungs kommun*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1984:1.

Löfroth, M, Lonnstad, J, 1994: *Myrskyddsplan för Sverige*. Naturvårdsverket.